

छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा  
राज्याभिषेक सोहळा दरवर्षी  
तिथीनुसार साजरा करण्यास व  
त्यावरील खर्चास मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन  
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग,  
शासन निर्णय क्र संकीर्ण ८२२४/प्र.क्र.२०२/सां.का.४  
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,  
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२  
दिनांक: ०२ सप्टेंबर , २०२४

**संदर्भ :-** १.मा.वित्त मंत्री तथा उपमुख्यमंत्री यांचे सन २०२४-२५ या वर्षाचे  
अर्थसंकल्पीय भाषण, दिनांक २८ जून, २०२४  
२.संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र  
क्र.सांकासं/३२९९, दिनांक १० जुलै, २०२४

**प्रस्तावना :**

हिंदवी स्वराज्याचे संस्थापक छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा राज्याभिषेक ज्येष्ठ शुद्ध त्रयोदशी शके १५९५ अर्थात दिनांक ०६ जून, १६७४ या दिवशी संपन्न झाला. त्यानुसार ज्येष्ठ शुद्ध त्रयोदशी शके १९४५ अर्थात दिनांक ०२ जून, २०२३ रोजी किल्ले रायगड येथे शासनाकडून “३५० वा शिवराज्याभिषेक सोहळा” मोठ्या उत्साहात साजरा करण्यात आला. त्याचबरोबर सदर महोत्सवाचा सांगता समारोप देखील तिथीनुसार ज्येष्ठ शुद्ध त्रयोदशी शके १९४६ अर्थात दिनांक २० जून, २०२४ रोजी पार पडला. या सोहळ्यामध्ये मा.मुख्यमंत्री यांनी छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक सोहळा शासनामार्फत तिथीनुसारच केला जाणार अशी घोषणा केली आहे.

मा.वित्तमंत्री तथा उपमुख्यमंत्री यांनीही सन २०२४-२५ या वित्तीय वर्षाच्या अर्थसंकल्पीय भाषणामध्ये याकरीता दरवर्षी निधी उपलब्ध करून देण्याची घोषणा केलेली आहे. मा.मंत्री, सांस्कृतिक कार्य यांनी दिनांक २८ जून, २०२४ रोजी विधीमंडळात दरवर्षी शिवराज्याभिषेक सोहळा शासनाच्या माध्यमातून तिथीनुसार साजरा करण्याबाबत निवेदन केलेले आहे. त्यानुषंगाने छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा राज्याभिषेक सोहळा दरवर्षी किल्ले रायगड येथे तिथीनुसार साजरा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

**शासन निर्णय:**

छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा राज्याभिषेक सोहळा दरवर्षी तिथीनुसार किल्ले रायगड येथे साजरा करण्यास रुपये ५.०० कोटी इतक्या निधीस या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

शिवराज्याभिषेकासाठीच्या प्रयोजनार्थ जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी करावयाच्या कामांचे स्वरूप खालीलप्रमाणे आहे :-

१. शिवराज्याभिषेक सोहळ्यासाठीची राज्यस्तरीय प्रचार प्रसिद्धी, राजसदरेवरील शिवराज्याभिषेकासाठी असणारी व्यवस्था, प्रत्यक्षात शिवराज्याभिषेक कार्यक्रमाचे आयोजन करणे, सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे आयोजन करणे, राजसदरेवर मंडप व स्टेजव्यवस्था आणि कार्यक्रमाचे संचलन, राजसदरेवरील सजावट करणे इत्यादी.
२. स्थानिक जिल्हा प्रशासनामार्फत सुरक्षा, आरोग्य व्यवस्था, विद्युत व्यवस्था, पाणीपुरवठा, स्वच्छता, निवास व्यवस्था, शिवभक्त खानपान व्यवस्था, पार्किंग व्यवस्था या बाबीवर खर्च करण्यासाठी जिल्हा प्रशासनास निधी उपलब्ध करून देण्यात यावा. तिथीनुसार शिवराज्याभिषेकाशी संबंधित स्थानिक संघटना आणि शिवभक्त यांच्याशी समन्वय ठेवण्याचे कामही स्थानिक प्रशासनामार्फत करण्यात यावे. किल्ले रायगड येथे व पायथ्याजवळील सर्व सोयी सुविधा स्थानिक प्रशासनामार्फत पुरवल्या जाव्यात.

०२. या कार्यक्रमासाठी होणारा खर्च लेखाशिर्ष मागणी क्र. झेडडी-२, २२०५, कला व संस्कृती, १०२, कला व संस्कृती प्रचालन, (०२) राज्य नृत्य, नाट्य, तमाशा व संगीत महोत्सव, (०२) (०२) राज्य कला संस्कृति जतन, संवर्धन विविध महोत्सव तसेच इतर कार्यक्रम (कार्यक्रम) (२२०५ १५०७) - ५० इतर खर्च या लेखाशिर्षाखाली त्या-त्या वित्तीय वर्षामध्ये उपलब्ध झालेल्या मंजूर आर्थिक तरतुदीतून भागविण्यात यावा.

०३. यासाठी जिल्हाधिकारी, रायगड यांना निधी वितरणासाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, संबंधित नियंत्रण अधिकारी यांनी प्राधिकृत केलेले अधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

जिल्हाधिकारी, रायगड यांनी सदर प्रयोजनार्थाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र, तसेच वेळोवेळी प्रगती अहवाल संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालयामार्फत शासनास सादर करावा.

०४. सदर खर्च वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/विनिमय, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग-३, अ.क्र. ४ परिच्छेद क्र. २७ (२) (अ) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त अधिकारानुसार मंजूर करण्यात येत आहे.

०५. सदर प्रकरणी वित्त विभागाच्या शासन निर्णय क्र. अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दिनांक २५ जुलै, २०२४ मधील सर्व परिच्छेद व परिशिष्टातील अटीनुसार तसेच, यासदंर्भात वेळोवेळी निर्गमित होणाऱ्या परिपत्रकानुसार कार्यवाही करण्याची जबाबदारी जिल्हाधिकारी, रायगड व संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, मुंबई यांची राहिल.

०६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०२४०९०२१७२०५३०३२३ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

( बाळासाहेब ईश्वर सावंत )  
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री तथा अध्यक्ष कोअर समिती यांचे खाजगी सचिव (सांस्कृतिक कार्य),  
मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव, सांस्कृतिक कार्य, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
३. विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग, बेलापूर, नवी मुंबई.
४. जिल्हाधिकारी, रायगड
५. उप सचिव ( सां.का.४ व अर्थसंकल्प ) यांचे स्वीय सहाय्यक, पर्यटन व सांस्कृतिक  
कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
६. संचालक, सांस्कृतिक कार्य संचालनालय, जुने सचिवालय इमारत, मुंबई
७. कार्यासन अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मुंबई
८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
९. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१०. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
११. महालेखापाल (लेखा परीक्षा) - २ महाराष्ट्र, नागपूर
१२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - १ महाराष्ट्र, मुंबई
१३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) - २ महाराष्ट्र, नागपूर
१४. निवड नस्ती, सां.का.४.